

Dues cares d'una mateixa moneda. Els jocs d'atzar es consideren saludables sempre que siguin entesos com una activitat recreativa i socialitzadora. Les alarmes salten quan aquests desemboquen en una conducta desadaptativa i perjudicial.

Les apostes «on-line»: les noves escurabutxaques

Les dades gironines del 2017

37

ANYS DE MITJANA, LA MAJORIA D'ADDICTES SÓN HOMES AMB FEINA

36%

JOVES ENTRE 19 I 30 ANYS ESTAN ENGANXATS A LES APOSTES

83

PACIENTS ATEOS A LA UNITAT DE LUDOPATIA GIRONINA

991

TOTAL DE PACIENTS EN SEGUIMENTS DURANT ELS ANYS ANTERIORS

52%

ATEOS PER CULPA DE LES ESCURABUTXAQUES

joves, amb edats compreses entre 19 i 30 anys, atesos a la unitat de Ludopatíes del centre hospitalari de Sant Julià estaven enganxats a les apostes i a la ruleta en línia. «La percepció del temps es dilueix i un perd la consciència de quanta estona es porta jugant, els diners tampoc són visibles i també s'ha de tenir en compte que es fa des de l'anonimat. L'auge de les apostes on-line cada vegada afecta un major percentatge de persones gràcies a aquesta facilitat i disponibilitat», especifica la catedràtica de Psicologia.

La il·lusió «de viure millor»

La cara amable dels jocs d'atzar, però, es troba en aquelles variants de caràcter més tradicional, que esdevenen socialitzadores i es consideren «saludables» en ser enteses com una activitat recreativa. A les administracions de loteria, per exemple, s'hi poden trobar butlletes de la Bonoloto, la Primitiva o el Gordo, a més dels números de les loteries nadalenesques. L'estrella és indiscutiblement l'Euromilions. Així ho explica un dels socis de l'Administració de Loteria número 2 de Girona, Andreu Voz, que creu que la gràcia resideix en una mica en l'espera. «Si tu apostes i tens el resultat de manera immediata entres en un cicle certament addictiu, als jocs que et dona l'estat t'has d'esperar una mica», explica, afegint que ells no tenen «clients habituals», sinó que són persones que venen com a molt «un cop per setmana».

Per a Voz, «va molt lligat amb la il·lusió, les ganes de viure millor. Hi ha moltes coses que pagues obligatòriament». També comparteix la seva opinió l'Eva Núñez, que treballa des de fa quatre anys en un quiosc de l'ONCE a la part cèntrica de Girona. «Les inversions són mínimes i els compradors són gent del mateix barri, no són persones que estan enganxades», explica.

Elisabet Don
GIRONA

REPORTATGE

Quan parlem del joc ens referim a aquell tipus d'activitat que té com a principal objectiu aportar diversió o entreteniment a tot aquell que l'executi. Té un caràcter universal i està format per diferents branques segons la seva tipologia, com poden ser l'estratègia, el rol, l'abstracte o un dels més estesos: l'atzar, on les possibilitats de guanyar o perdre no depenen de l'habilitat del jugador.

Aquest darrer disposa d'un ampli ventall d'opcions - com per exemple la loteria, la ruleta o bé les màquines escurabutxaques - i esdevé també un dels més perillosos, perquè pot crear una addicció al jugador que pot tenir unes conseqüències negatives per a ell i el seu entorn. Es pot convertir, doncs, fàcilment, en una pràctica persistent que li genera un malestar clínicament significatiu, tant en l'àmbit personal com amb afectacions directes al seu entorn. Així ho explica la Sílvia Font, catedràtica de Psicologia de la Universitat de Girona, que ho perfila com un tipus de conducta «repetida i desadaptativa» que comporta una sèrie de «desajustos» que no són gens beneficiosos.

En aquesta teranyina hi poden caure tot tipus de persones, però els perfils més comuns són el d'aquelles persones «més aviat impulsives» que van a la recerca de «sensacions». Aquestes «afrenten el seu estrès dedicant temps al joc», explica Font, afegint també que un altre perfil que s'hi veu abocat sovint és el de les persones amb tendència a patir símptomes depressius. El perfil predominant a les comarques gironines: homes de 37 anys de mitjana amb feina, segons les dades del 2017 proporcionades per la unitat de Ludopatíes del l'hospital Santa Caterina de Salt.

Més facilitat i rapidesa

Si bé el nombre de propostes d'atzar és realment extens, hi ha certs jocs que són més propicis a crear addiccions, com per exemple les

EL 70% de guanyadors de loteria, arruïnats

► Fa només un parell de mesos el Fons Nacional per a l'Educació Financera va publicar un estudi on apuntava que el 70% dels guanyadors de loteria s'havien gastat tot el premi en un període de només cinc anys. Un fet que mostra la cara fosca dels sortejos principals, compresos bàsicament durant l'època de les festes nadalenesques. Segons dades de la Organització de Consumidors i Usuaris (OCU), la loteria de Nadal és la que disposa de més participació, concretament amb un 70%, seguida de la del Nen que en comptabilitza un 65%. En moltes ocasions, tot i semblar aparentment la resposta a molts maldecaps econòmics, el fet de ser premiat amb una important suma de diners genera encara més deutes dels que es tenia prèviament. **DDG** GIRONA

EL 45% dels anuncis de joc, en horari protegit

► El 45,3% dels anuncis de joc i apostes en línia s'emeten durant l'horari protegit -de 6 del matí a 10 del vespre- a les televisions estatals, segons un informe del Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC). Es tracta d'una de les taxes més elevades de la Unió Europea, on entre el 0,2% i el 5,6% dels adolescents presenten aquestes conductes de risc. El CAC i el Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (CCMC) alerten que és un problema de salut pública i per això demanen una regulació urgent del seu màrqueting i defensen que se n'hauria de prohibir la publicitat en horari protegit. En l'àmbit català, el 37% dels jugadors que han desenvolupat una conducta patològica es van iniciar en el joc abans dels 18 anys. **ACN** BARCELONA

Sílvia Font

Catedràtica de Psicologia de la UdG

«Aquelles persones més impulsives poden afrontar el seu estrès dedicant temps al joc»

Andreu Voz

Administració de Loteria 2 de Girona

«Crec que les apostes van molt lligades amb la il·lusió, les ganes de viure millor»

màquines -tal com el seu nom indica- escurabutxaques. «Estan pensades per atrapar l'atenció de la persona: la música, les llums, el soroll de les monedes... estímuls que impulsen una conducta concreta», assegura Font. De fet, aquest tipus de màquines sempre han estat la principal causa de ludopatia a les comarques gironines però la xifra s'ha reduït. En anteriors memòries s'enfilava per sobre del 80% però la del 2017 se situa en el 52% en el global dels pacients atesos. Això es deu en gran part a internet i és precisament d'aquí on neixen moltes de les addiccions. Sis de cada deu